

CAPÍTOL 1 DE QUÉ VA LA ÉTICA

Entre tots els sabers possibles que hi puguin haver en el món, n'hi ha un d'imprescindible, el que ens convé o el que no ens convé, perquè puc viure sense saber res de la fusió atòmica o d'astrofísica nuclear, però si no sé que pegarme un tir no és bo, o que menjar si ho és, no viure massa, que diguem. Usualment, m'estoviaré la paraula normal, el que ens convé és el que deiem bo i el que no ens convé és dolent. Aquest saber té un petit problema, que no tenen els altres, i és que ningú està d'acord. En matemàtiques tots estam d'acord en que dos més dos són quatre, però el que és bo per uns pot ser dolents per altres. Per exemple, la massiva assistència d'alemanys a Mallorca pot ser bona pels hotelers, però serà dolenta per gent com jo, que veim perillar les illes davant tanta edificació. Només estam d'acord en que no hi estam.

Una de les coses que ens diferencia dels animals és la llibertat: els animals no són lliures, estan programats per actuar d'aquella manera i no hi poden fer res, han nascut per això i punt. En canvi els humans són lliures. Està clar que la llibertat no és el mateix que la omnipotència, la llibertat no ens permet triar el que ens passa, sinó respondre d'aquesta o d'aquella manera al que ens passa, sinó seria omnipotència. I també em de dir que som lliures per intentar una cosa, que no vol dir que ho aconseguim. Jo puc intentar posar dreta la torre de Pisa, però el més segur és que no ho aconseguixi, però som lliure d'intentar-ho.

En la societat existeixen molts factors que limiten i retallen la llibertat, però mai fins al punt d'abolir-la, per exemple, a mi m'agradaria viure en una casa de possessió, però la meua condició econòmica no m'ho permet, però ho puc intentar. No em arribat a l'extrem de les màquines, que només fan allò i res més i ni ho poren intentar.

En definitiva, els homes són lliures per intentar inventar i elegir la forma de vida. Com que no són perfectes podem equivocar-nos en la nostra elecció, cosa que no fan les màquines o els animals.

A aquest art de viure és el que anomenam ètica.

CAPÍTOL 2 ORDENES, COSTUMBRES, Y CAPRICHOS.

Moltes de les accions que realitzam són ordres, costums o capricis.

Les ordres les complim per diferents motius, tant sigui pel càstic o per esperança a una recompensa. També pot ésser que les complim per la confiança que tenim en la persona que ens ho mana, perquè ho fa pel nostre bé.

Les costums les realitzam per comoditat, per no canviar la nostre rutina o per la pressió dels altres, per exemple, per que sop a les nou i no a les set o a les deu; i per que no duc moto, som lliure de no dur-ne, però la pressió dels meus companys, a vegades m'hi obligaria. Per tant, les costums venen donades a pics com a obligacions desfressades.

El caprici és la forma que consideram més lliure, perquè és la que triam i no les imposablem els altres com en les ordres ni els costums. Però alerta, no és tan lliure com pareix, perquè molts de pics, aquest caprici surt com a reacció a una ordre, per dur la contrària, per exemple, a mi em diran que aquell jersei no li agrada i jo el duré per dur la contrària; també pot sortir com a esperit d'imitació, perquè ho he vist a una altre persona.

CAPÍTOL 3 HAZ LO QUE QUIERAS

La llibertat no només és decidir, sinó també saber el que decidesc, el pitjor que es pot fer és deixar-se dur. Per evitar deixar-se dur, ens em de demanar les coses dues vegades:

–La primera, ens demanam el perquè faig o deix de fer això.

–La segona, el perquè obeeixc o desobeeisc.

La paraula bo, en els éssers humans té una difícil interpretació, en les màquines són bones perquè fan bé les seves funcions, però en un ésser humà, quina funció té? Per això la paraula bo té molts de significats.

En conclusió, ni els capricis, ni les ordres ni els costums ens acaben d'ajudar a viure, per tant el que ens diu aquí és que fem el que volem.

CAPÍTOL 4 DATE LA BUENA VIDA

Al capítol anterior havíem quedat que les ordres, les costums i els capricis no eren bons, perquè et manen, en certa forma, des de fora. No li demanis a ningú el que has de fer, demanat'ho a tu mateix, ets tu el que tries el teu futur, no passis el temps, viu'l-ho.

La llibertat és un poc complicada, perquè no ets lliure de ser lliure, i si decideixes no ser lliure, ho faras en ús de la teua llibertat, és a dir, essent lliure. Al capítol anterior havia dit que fesses el que vulguis, ara ho explico, no vol dir que facis el primer que et passa pel cap, no són capricis. Em de pensar amb les conseqüències dels nostres actes i ser capaços d'establir prioritats. Exemple: si un dia em vull saltar una classe per anar a mercat, som lliure de fer-ho, però a llarg plaç que hem convé més? Molts pocs, els capricis es fan per la fugacitat de la vida (*si tan mateix m'he de morir*), i l'actitud de passotisme la provoca la por a la mort, no la vida.

Molts pocs aquesta actitud porta a tractar a les coses com persones i a les persones com a coses. I no és l'aconsellable, tornant a la pregunta inicial, l'ètica és l'intent racional de saber com viure *humanament* millor. Això vol dir viure com un humà, que consisteix fonamentalment en tenir relacions amb altres humans, ja que no sols som un conjunt de reaccions químiques, sinó també tenim l'aspecte cultural. Arribada a aquesta conclusió, que la cultura és la base de la humanitat, podem arribar-ne a una altra, la base de la cultura és el llenguatge i, per tant, xerrar i escoltar és tractar com un humà. Això d'humanitzar és recíproc, és a dir, si jo tracto humanament, em tractaran igualment, però si no tracto a la gent humanament, difícilment m'hi tractaran ells a mi. Per la qual cosa, en donar-se la bona vida també afecta el donar la bona vida.

CAPÍTOL 5 DESPIERTA BABY

Les coses a vegades les veim aïllades, és a dir, volem una cosa, però no feim cas a la resta; això ho provoca la mort, com ja he dit anteriorment. La vida és més complicada, i si no vols complicacions, no vols viure millor, el que vols es morir-te d'una vegada.

Moltes vegades ens creïm que viure la bona vida és tenir moltes coses, i de les quals podem prescindir quan no fan falta. Nyoc! Error... gràcies per concursar amb nosaltres. Les coses també ens agafen a nosaltres. Exemple: els diners, si mai em tinguéssim diners no ens fan massa falta, les mos espabilam amb el que tenim, però com més diners tenim, més falta fan, i no els podem deixar; els diners ens tenen agarrats. Petita reflexió: d'una cosa només se'n treuen coses. Si tractes a les persones com a coses i no com a humans, el que obtindras seràn coses no humanitat. Per tant ens falten les coses que només poren donar les persones, per donar-nos la bona vida. Hi ha pocs que el que ens tornen són còcs i no el que ens esperam, però al manco, tenim el respecte d'una persona, nosaltres. Molts pocs el que sentim que fa feliç (diners, cases, cotxes...) no són res i que el fundamental (respecte, afecte i amor) és el que ens fa falta. Definitivament arribam a dues afirmacions: a les coses se les ha de tractar com a coses i a les persones com a persones; i que ningú pot ser lliure per tu, tu has de fer l'esforç de prendre les decisions.

CAPÍTOL 6 APARECE PEPITO GRILLO

L'única obligació que tenim és la de no ser imbècil moralment, L'imbècil és el que necessita bastó, és a dir, el que coixeja de l'ànim. N'hi ha per triar i remanar:

- El que es creu que no vol res, i es partidari del passotisme.
- I per al contrari el que ho vol tot: blanc i negre, alt i baix, bo i dolent...
- Les monees: els que es limiten a seguir els del seu voltant, no sap el que vol ni es molesta en sabreu.
- El que sap el que vol, com ho vol i perquè ho vol; però ho vol sense ànim i acaba per fer el que dive els altres.
- I el que ho vol amb força, però acaba tan embullat que no sap el que li convé i el que no.

Totes aquestes persones necessiten bastons, o sostenir-se en coses externes.

Tot el contrari de ser imbècils és tenir consciència. Certes persones tenen més bon gust o una millor percepció per la moral, però aquestes qualitats es poren millorar amb l'experiència.

Ser concient és:

- Saber que no tot ens és igual, que tot es per viure humanament.
- Estar disposats a fixar-mos si el que feim és el que volem.
- Desenvolupar un bon gust moral.
- Renunciar a posar excuses i ser realment responsables, aquest aspecte trob que és uns dels que falla més al nostre entorn.

La paraula egoista no sempre és dolenta. Es pot ser egoista sense ser imbècil, és el vol el millor per a ell, la bona vida; això també implica voler el millor per als altres, com queda clar al capítol anterior. Per tant els que volen tot el que li es dolent no és egoista, sinó tot el contrari, ho intenta però no en sap.

Els remordiments són la por als possibles càstics (tant físics com divins), però ens adonam que no hi ha pitjor càstig que adonar-nos'en de que ho hem fet malament i ens em espatllat interiorment. Els remordiments procedeixen de la nostra llibertat, ja que si no fossim lliures no podríem sentir-nos culpables, talment robots. I per excusar-nos cercam una excusa que ens obligaven a fer l'acció maligne (la societat, m'obligaren,...). Ser responsables és prendre-se seriosament la llibertat, és a dir fer-se càrrec de les accions comeses i no borrar la nostra responsabilitat quan ens interessa. Ja que cada acte lliure me limita la llibertat. Ser responsable és reconèixer-se lliure.

L'excusa més usual per evitar responsabilitats és l'irresistible, la no-opció a triar. Això només és por a la responsabilitat.

A ningú se li regala la bona vida, sinó tot el contrari, la t'has de formar tu mateix responsabilitzant-se de les decisions i saber que els actes que faci deixaran marca i que com més bé et portis, més difícil serà actuar en contra.

CAPÍTOL 7 PONTE EN SU LUGAR

Molts de pics el que consideram bo i dolent no coincideix amb wels pensaments de l'altre gent, però sempre estaràn d'acord en que hi ha diferents criteris i que es pot discutir per mirar de fer entrar en raó a l'altre persona, segons la teva opinió; ja que no som màquines que ho tenim tot programat i és inmutable. A vegades les persones contraries als nostres pensaments les consideram enemigues i les esquivam i desreciam, però no deixen de ser humans, i per tant d'ajudar-me a viure humanament. En certs moments, per molt dolenta i villana sigui la persona, em pot arribar a servir, ja que si no cont amb ningú més que ella, serà la que m'ajudi a viure humanament, cap bicho em faria més servei que l'humà.

Una altra cosa a tenir en compte és que el qui fa actes detestables, als nostres ulls, no deixa de ser humà, i com a humà pot comportar-se com a tal. I que moltes vegades arriba a comportar-se malament degut a la capacitat d'imitació que tenim els humans (un nen apren a xerrar sentint els seus pares) i que si em vist fer el mal, també el facem. Per aixó nosaltres som els primers que em de comportar-nos humanament per poder donar bon exemple als altres i afavorir la creació de noves persones humanes.

Hi ha gent que per evitar problemes, s'encrypta i omiteix tot el que hi ha al seu voltant, però no hi ha major desgràcia que l'ignorància, perquè pots estar fent una cosa despreciable sense donar-te'n compte. Un exemple és la gent que du roba NIKE, la majoria de gent no sap que aquesta roba la fan nins cobrant nou pessetes l'hora, però ells no ho saben.

En poques paraules, tractar a una persona humanament, és que intentis posar-te en el seu lloc i compreguis les seves idees, i de la mateixa manera que jo intentaré formar part d'aquella persona també en formaré part de totes les altres, encara que només hi sigui com a paraula. Amb tot aixó no et vull dir que oblidis els teus interessos a favor dels altres, ni que només vegis els teus, sinó que trobis un equilibri. Tots els interessos són relatius, tot depèn de la situació, les lleis, les persones...; menys l'interés a ser humà entre els humans. Només es tracta de tenir simpatia o compassió cap als altres. Posar-te en el lloc de l'altre no vol dir donar-li la raó, sinó entendre'l.

La justícia és el que la gent podria esperar de nosaltres com a humans. Les lleis, jutges, etc, només són maneres de fer prevaler aquesta justícia, molts de pics abreujada massa.

CAPÍTOL 8 TANTO GUSTO

Quan la gent xerra d'inmoralitat, la gran part de vegades es refereix al sexe. En el sexe no hi res més immoral que el que pugui haver en el menjar, ho és si s'utilitza per fer el mal a algú, en contra del que diu aquesta gent, el que fa disfrutar a dues persones sense fer mal a altres és ben moral.

Una de les funcions el sexe és la proqueadora, però també existeix la del plaer, i just en aixó ens diferenciam amb els animals, per tant com més es separa el sexe de la proqueació, menys animals som..

Molts de pics s'ha utilitzat aquesta excusa a causa de la por al plaer, perquè aquest ens distreu més del que tocaria. Els puritans són aquelles persones que pensen que quan vivim bé, en realitat vivim malament i que quan patim és quan en realitat vivim feliços. Per jo una bestiesa enorme.

Una de les idees del llibre és que has d'aprofitar el plaer quan més prest millor, perquè els anys els te lleven de les mans, no hi estic d'acord, no importa frisar, encara que no ens em d'adormir, ja que si intentem obtenir tots els plaers possibles el més prest possible, l'únic que aconseguirem serà frustrar-nos al no poder aconseguir-los, el que crec és que em de disfrutar-los així com vagin arribant.

La major gratificació d'un plaer no és més que alegria. En lloc de l'abstinència o la prohibició, el més recomanable és la templança, el trobar un equilibri.

CAPÍTOL 9 ELECCIONES GENERALES

En una democràcia els polítics són els nostres representants, per tant en cert grau són més o manco parells a nosaltres, només els governants autoritaris es creuen superiors per poder governar i no necessiten les urnes per fer-ho. Molts de pics els polítics són tan criticats perquè ocupen llocs rellevants i importants i els seus errors humans tenen repercussions més greus. Un altre problema és que els obligam a fer promeses incumplibles, ja que si no les fessen, no els votariem.

L'ètica i la política divergeixen en que l'ètica s'ocupa de la llibertat d'un mateix, i la política d'harmonitzar

totes aquestes llibertats.

Un sistema polític ha de respectar i garantitzar la llibertat que defensa l'ètica dels ciutadans i l'única excepció per limitar-la és impedir que es tractin a persones com si no ho fossin.